

Vyšetriť, vyriešiť, netraumatizovať a konečne pracovať

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora /SPPK/ je za komplexné vyšetrenie údajného zneužívania agrodotácií, na ktoré vo svojej aktuálnej správe poukázal Európsky úrad pre boj proti podvodom /OLAF/. Zároveň trvá na tom, aby Pôdohospodárska platobná agentúra aj vzhľadom na fakt, že pracuje v režime podmienenčnej akreditácie, prijala spolu s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR také opatrenia, aby sa zistenia o zneužívaní európskych platieb už v budúcnosti za žiadnych okolností nezopakovali. Plne podporujeme dôkladné vyšetrenie zlyhaní, odborné a morálne ozdravenie kreditu agentúry a transparentné výberové konania na pozíciu jej nového generálneho riaditeľa.

Polnohospodári si skutočne želajú, aby chyby z minulosti a vážne zlyhania jednotlivcov čím skôr prestali traumatizovať odbornú verejnosť. Práve preto sme za dôkladné vyšetrenie každého jedného údajného zlyhania, na ktoré sa OLAF odvoláva. Komplexnú správu OLAFu SPPK nemá k dispozícii, takže sa k jej obsahu nevie bližšie vyjadriť.

Zo zverejnených informácií však vyplýva aj to, že Pôdohospodárska platobná agentúra má dlhodobo nedostatočné kontrolné mechanizmy týkajúce sa overenia skutočností, či konkrétny žiadateľ o priame platby vykonáva poľnohospodársku činnosť, alebo má oprávnenie užívať pôdu deklarovanú v žiadosti o podporu. Je zarážajúce, že tieto problémy neidentifikovali príslušné útvary v celej štruktúre PPA, ale ani MPRV SR ako riadiaci orgán a zároveň ani externé audity vykonávané nad činnosťou PPA.

„Je nemysliteľné, aby „žiadateľ“, ktorý nevlastní ani jednej vidly, nie to ešte výkonnú poľnohospodársku techniku alebo zvieratá, poberal podpory na hospodárenie na pôdu a/alebo blokoval iných žiadateľov, skutočne hospodáriacich na pôde. Už viac než 10 rokov upozorňujeme rezort na tieto problémy, špeciálne na viacnásobné deklarácie a úmyselnú nadddeklaráciu /naposledy v januári tohto roku/. SPPK vypracovala aj návrhy na systémové, legislatívne riešenie týchto a iných problémov súvisiacich s poskytovaním priamych podpôr. Do dnešného dňa sme

nedostali konštruktívnu odpoveď na tieto listy. Riešenie však nie je jednoduché, zato kritika áno. Práve preto potrebujeme skutočne ozdraviť celý proces vyplácania agrodotácií, upokojiť verejnosť a dať konečne priestor čestným zamestnancom agentúry pre ich prácu,” uviedol predseda SPPK Emil Macho.

Jednou z možností, ako zabrániť viacnásobným a úmyselným naddeklaráciám, je legislatívne a technicky nastaviť postihovanie úmyselnej naddeklarácie a vytvorenie registra užívateľov pôdy. Potrebne je brať do úvahy aj princíp vlastníctva pôdy na Slovensku. Do ozdravného procesu Pôdohospodárskej platobnej agentúry je nevyhnutné zaradiť aj zistenia vyplývajúce z výsledkov forenzného auditu ako aj ďalších externých a interných auditov a kontrol.

SPPK je so svojimi návrhmi naďalej k dispozícii pre systémové riešenie týchto problémov. Potrebne je nastaviť procesy, ale netraumatizovať tým verejnosť a skutočných poľnohospodárov, hospodáriacich na pôde, pestujúcich plodiny, chovajúcich hospodárske zvieratá a starajúcich sa o vidiecku krajinu a zamestnanosť na vidieku.